

עמ"ת 9691/06/14 - ע' א' ר' נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

11 יוני 2014

עמ"ת 9691-06-14 א' ר' (עציר) נ' מדינת ישראל

בפני כב' השופטת נחמה נצר
העוררים
נגד
המשיבה
מדינת ישראל
ע' א' ר' (עציר)

נוכחים:

העורר וב"כ עוה"ד יחיא סעדה

בשם המשיבה עוה"ד פנחסי וכן עוה"ד רומן זילברמן

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

העורר מבקש לשנות מהחלטת בית משפט השלום בבאר-שבע מיום 28.5.14 במסגרתה קבע בית משפט קמא, כי העורר יעצר עד למתן החלטה אחרת, וכי יוגש בעניינו תסקיר מעצר, לצד חוות דעת של הפסיכיאטר המחוזי.

ברקע הדברים, כתב אישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים שהוגשו בעניינו של העורר. על פי כתב האישום, ביום 18.5.14, בשעת בוקר, ניסה העורר להתפרץ לרכב ובאותה עת היו ברשותו כלי פריצה. בהתאמה יוחסו לעורר עבירות של ניסיון פריצה לרכב לצד החזקה של מכשירי פריצה.

כאמור, עם הגשת כתב האישום, עתרה המאשימה - המשיבה כאן, למעצרו של העורר עד לתום ההליכים, תוך שצוין כי קיימת תשתית ראייתית ובכלל זה טביעת אצבע של העורר ולעניין עילת המעצר, נטען, כי לעורר עבר פלילי קודם הכולל עבירות רכוש שהעורר הורשע בביצוען ובגינן הוא נשלח לרצות תקופת מאסר בפועל של חודשים אחדים.

עמוד 1

בית משפט קמא עת נדרש לבקשה לעצור את העורר, ציין כי לעניין התשתית הראייתית לא מתקיימת מחלוקת ולעניין עילת המעצר, סבר כי אמנם המעשה המיוחס לעורר על פניו אינו מקים עילת מעצר ולו מן הטעם כי מדובר בעבירת רכוש אחת בודדת שניסיון לבצעה לא לימד על נסיבות חריגות, העשויות להעלות את רף עוצמתה של עילת המעצר. יחד עם זאת, סבר בית משפט קמא, כי בענייננו מתקיימת עילת מעצר, זאת לנוכח העובדה, כי לעורר עבר פלילי האוחז הרשעה ב-4 תיקים שונים שעניינם ביצוע עבירות של ניסיון פריצה לרכב, פריצה לרכב, גניבה מרכב, ועוד.

עוד מציין בית משפט קמא כי בגין הרשעות אלו נדון העורר ל-16 חודשי מאסר בפועל, כאשר נסיבה מיוחדת נוספת שצויינה בהקשר זה של עילת המעצר, היא העובדה כי העורר אף הורשע בעברו בשלוש עבירות של הפרת הוראה חוקית.

התמונה שהתקבלה מעיון בגיליון הרישום הפלילי של העורר ביססה לשיטת בית משפט קמא עילת מעצר שעניינה מסוכנותו של העורר.

בית משפט קמא לא פטר עצמו מהצורך לבחון אפשרות שחרור העורר לחלופה אם כי ציין כי העובדה שהעורר הורשע בעבר בהפרת הוראה חוקית יש בה כדי להקשות אם לא לסכל את האפשרות שביהמ"ש יתן אמון בעורר. כמו כן ציין כי לאחר שהעורר הורשע ונשלח לרצות עונש של מאסר בפועל, הוגשו נגדו שני הליכים נוספים שבהם הופסקו ההליכים מחמת אי מסוגלותו של העורר לעמוד לדין, בשים לב למצבו הנפשי ועל פי קביעות של הפסיכיאטר המחוזי.

לא מיותר לציין, כי הקביעה האחרונה בעניין זה ערב האירוע מושא כתב האישום דנן, ניתנה ביום 16.2.14.

בית משפט קמא אף ציין כי נתן דעתו לאפשרות שחרורו של העורר לחלופת מעצר בבית הוריו, כאשר בדיון מיום 28.5.14, טרם מתן ההחלטה מושא הערר, התייצבו הוריו של העורר, נחקרו ולבית משפט קמא ניתנה הזדמנות בלתי אמצעית להתרשם מערבים מוצעים אלה.

בסופו של יום, קבע בית משפט קמא כי הוריו של העורר הותירו רושם בלתי אמצעי כי לא ניתן לבסס על השגחתם, חלופת מעצר ראויה לעורר.

בנסיבות אלו, קבע בית משפט קמא כי אין מקום להורות על שחרורו של העורר לחלופה המוצעת על אתר, עם זאת, לא סתם הגולל על אפשרות זו, ועל כן, הורה לשירות המבחן, להיערך להגשת תסקיר מעצר.

בדיון היום, נשמעו טענות הצדדים. בבואי להכריע בערר נתתי דעתי לקשיים העולים מעיון בחוות דעתו של ד"ר דוברוסין, הפסיכיאטר המחוזי, אשר כאמור, בשורתה האחרונה, קבעה כי העורר כשיר לעמוד לדין וכי הגם שהוא לוקה במחלת נפש במועד בדיקתו אין סימנים פסיכוסטיים פעילים וכי אין קשר סיבתי בין התנהגותו במועד ביצוע העבירה, לבין מחלתו וכי הוא נמצא אחראי למעשיו וכשיר לעמוד לדין.

אמנם ההמלצה היתה לטיפול מרפאתי, אלא, שלא מצאתי בחוות דעת זו, כל התייחסות לשאלה כיצד יתכן ששלושה חודשים קודם לכן במהלך פברואר 2014 נקבע לגבי העורר כי הוא אינו כשיר לעמוד לדין, ואילו עתה, לאחר זמן לא רב, נמצא כי הוא כשיר לעמוד לדין.

יתרה מכך, עפ"י התרשמות פסיכיאטר משטרתי שבדק את העורר עובר למעצרו הנוכחי, צויין כי העורר סובל מהפרעה נפשית כאשר ברקע הדברים גם פיגור שכלי קל.

לטעמי, היה ראוי כי הפסיכיאטר המחוזי היה דק פורתא, במיוחד, לאור הקביעה שניתנה בעניינו של העורר בפברואר 2014, אז נמצא העורר בלתי כשיר לעמוד לדין.

באשר לערר גופו - אין ספק כי נפל דבר בכל הקשור לעבירות רכוש, שהרי, קיימת לגביהן קביעה שיפוטית קטגורית, כי עבירות אלו אינן מקימות עילת מעצר וזו הרוח הנושבת מפסיקת בית המשפט העליון. אלא מאי - אין זה נכון ולטעמי אף בלתי סביר להביט על סוגיית קיומה של עילת מעצר, אך במשקפיים של מהות העבירות שעליהן יתן הנאשם מושא בקשת המעצר את הדין. אלא, יש להביט על כלל נסיבות העניין, ובכלל זה, נסיבות העשויות להגביר את מסוכנותו המיוחדת של נאשם פלוני ואין ספק כי העובדה שהעורר לוקה בנפשו ובעברו קביעות כי הוא אינו כשיר לעמוד לדין, יש בהן כדי להצדיק בחינה, האם בהתייחס לרקע תחלואתי זה, לא נשקפת מסוכנות רבה יותר מאת עורר זה כלפי הציבור. כל שכן, מקום בו נקבע לפחות על פי חוות הדעת הנוכחית, כי העורר הינו כשיר לעמוד לדין.

ב"כ העורר ציין בהודעת הערר כי לרוב מקפיד העורר על נטילת טיפול תרופתי וכי בזה הפעם הוא לא נטל את הטיפול עקב העדר התרופה בבית המרקחת הקרוב למקום מגוריו.

העורר הוא יליד 1990 והוא בוודאי אינו בגדר קטין ובנסיבות המפורטות מעלה, יש בהחלט מקום לחשש שמא תקצר ידם של הורי העורר להציב לו גבולות ברורים, בפרט על רקע נסיבה מיוחדת זו העשויה מעת לעת להגביר את הסיכון מפני העורר.

לטעמי, העובדה גם כי לצד תחלואת הנפש, קיים גם פיגור שכלי קל, יש בה כדי להעצים את החשש.

בנסיבות אלו סברתי, כי מסקנת בית משפט קמא להפנות את העורר לקבלת תסקיר מעצר, היא מסקנה נכונה ואף מוצדקת בנסיבות העניין, במיוחד לנוכח השילוב בין תחלואת הנפש לבין מצבו הקוגניטיבי של העורר. כשלכך יש להוסיף את העובדה, כי עובר לביצוע העבירות מושא ההליך הנוכחי, העורר התגורר בבית הוריו, ויש לחשוש כפי שציין בית משפט קמא, כי הוריו של העורר מתקשים לעמוד בפרץ ובוודאי להציב גבולות ברורים להתנהגות מפרת חוק מצידו.

כאמור, העורר נשלח לקבלת תסקיר ולהבנתי ראוי אכן כי טרם קבלת הכרעה בשאלת המשך מעצרו אם בכלל של העורר, יונח בפני ביהמ"ש ובפני הצדדים תסקיר מעצר של הגוף האמון והמוסמך לבחון מסוכנות, כאשר יש להניח ששירות המבחן במסגרת תסקירו יתן דעתו למורכבות המיוחדת הנובעת ממצבו המיוחד של העורר, שמא אף תעלה אפשרות לשלב את העורר במסגרת מוסדית אשר יהיה בה לתת מענה הולם וראוי לצרכיו המיוחדים של העורר.

מתברר כי בית משפט קמא קבע את המשך הדין למועד קרוב, זאת ליום 19.6.14. יש לקוות כי א כן לקראת המועד האמור יעלה בידי שירות המבחן להשלים המלאכה, ולבית המשפט כמו גם לצדדים תהיה הזדמנות נוספת לשוב ולבחון את סוגיית המעצר.

איני רואה כי לעת הזו, נהג בית משפט קמא חלילה שלא כהלכה, או כי האופן שבו בחר בית משפט קמא להלך אינו נכון, או אינו סביר.

בנסיבות הללו, ומהטעמים אותם מניתי, סברתי אין להתערב בהחלטת בית משפט קמא בדבר הצורך בקבלת תסקיר מעצר תחילה ויש להמתין לקבלת התסקיר ובהמשך להתייחסות בית משפט קמא לעולה מהתסקיר לכשיוגש.

מהטעמים אותם מניתי, נדחה הערר.

ניתנה והודעה היום י"ג סיוון תשע"ד, 11/06/2014 במעמד הנוכחים.

נחמה נצר, שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

אכן הפסיכיאטר המחוזי המליץ על המשך טיפול מרפאתי.

מורה אפוא, לשב"ס לפעול למתן טיפול תרופתי לעורר בהתאם לצרכיו המיוחדים ובמידת הצורך, על שב"ס להעביר העורר למב"ן לצורך הסתכלות וקביעת הטיפול התרופתי והרפואי שהעורר מוצרך לו עקב מצבו הנפשי.

באשר להשגחה המיוחדת - אף בעניין זה סברתי כי ראוי כי שב"ס ינהגו בעורר במשנה זהירות ויתנו דעתם לחשש כי העורר עלול לפגוע בעצמו.

ניתנה והודעה היום י"ג סיוון תשע"ד, 11/06/2014 במעמד הנוכחים.

